

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

SOCIETATEA DE
ȘTIINȚE MATEMATICE
DIN ROMÂNIA

INSPECTORATUL ȘCOLAR AL
MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
ETAPA PE SECTOR, 19.02.2017
CLASA a IX-a
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte. Se acordă numai punctaje întregi. Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

Enunț subiect 1, autor Mircea Țeca

Să se rezolve ecuația $\left[\frac{4x-1}{4} \right] + \left[\frac{4x+1}{4} \right] = \frac{2x+3}{2}$, unde $[a]$ reprezintă partea întreagă a lui a , iar $|a|$ reprezintă valoarea absolută a lui a .

Detalii rezolvare	Barem asociat
Notăm $\frac{2x+3}{2} = n \in \mathbb{N}$, de unde $x = n - \frac{3}{2}$. Ecuația devine $\left[n - \frac{7}{4} \right] + \left[n - \frac{5}{4} \right] = n$.	1
Cazul 1. Dacă $n - \frac{5}{4} < 0$ atunci $n \in \{0, 1\}$.	1
Pentru $n=0$ ecuația nu se verifică.	1
Pentru $n=1$ ecuația se verifică, de unde o soluție este $x_1 = -\frac{1}{2}$.	1
Cazul 2. Dacă $n - \frac{7}{4} < 0 \leq n - \frac{5}{4}$, nu există valori naturale pentru n .	1
Cazul 3. Dacă $0 \leq n - \frac{7}{4}$ adică $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ ecuația devine $\left[n - \frac{7}{4} \right] + \left[n - \frac{5}{4} \right] = n$, de unde $2(n-2) = n$. Rezultă $n=4$ și implicit $x_2 = \frac{5}{2}$.	2
Obs. Pentru cazul 1 se poate rezolva $\left[\frac{7}{4} - n \right] - \left[n - \frac{5}{4} \right] = n$, de unde $1 - n - n + 2 = n$. Pentru cazul 3 se poate aplica relația lui Hermite, dar nu se simplifică semnificativ calculul.	

Enunț subiect 2, autor Benedict G. Niculescu (G.M.11/2016)

Considerăm sistemul $x^2 + y^2 + z^2 = x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = 1$.

- Știind că $x, y, z \in \mathbb{R}$, să se arate că $x + y + z = 1$.
- Să se rezolve sistemul în mulțimea $[0, \infty) \times [0, \infty) \times [0, \infty)$.

c) Să se determine o soluție în mulțimea $\mathbb{R}^+ \times \mathbb{R}^+ \times \mathbb{R}^+$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Folosim identitatea $x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x + y + z)(x^2 + y^2 + z^2 - xy - yz - zx)$	1
$x^2 + y^2 + z^2 = (x + y + z)^2 - 2(xy + yz + zx)$ și notăm $S = x + y + z$ și $S' = xy + yz + zx$. Există inegalitatea $S' \leq x^2 + y^2 + z^2$ (1)	1
Sistemul se poate scrie: $\begin{cases} S^2 - 2S' = 1 \\ S(S^2 - 3S') = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} S' = \frac{S^2 - 1}{2} \\ S(S^2 - 3S') = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} S' = \frac{S^2 - 1}{2} \\ (S - 1)^2(S + 2) = 0 \end{cases}$	1
Dacă $S = -2$ rezultă $S' = \frac{3}{2}$ ceea ce contrazice inegalitatea (1). Deci $S = 1$ și implicit $S' = 0$.	1
b) Fie o soluție $(x_0, y_0, z_0) \in [0, \infty) \times [0, \infty) \times [0, \infty)$. Din $S = 1$ și $S' = 0$ rezultă $x_0 + y_0 + z_0 = 1$ și $x_0 y_0 = y_0 z_0 = z_0 x_0 = 0$, deci sistemul are doar soluțiile $(1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1) \in [0, \infty) \times [0, \infty) \times [0, \infty)$.	2
c) De exemplu $\left(-\frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{2}{3}\right)$. Obs. Orice triplet care verifică condițiile primește punctajul maxim.	1

Enunț subiect 3, autor (*)**

Fie M, N, P situate pe laturile $[AB], [BC]$, respectiv $[CA]$ ale triunghiului ABC astfel încât $AM = BN = CP$. Notăm cu T centrul de greutate al triunghiului MNP . Să se arate că dacă $AB \cdot \overline{AT} + BC \cdot \overline{BT} + CA \cdot \overline{CT} = \vec{0}$ atunci triunghiul ABC este echilateral.

Detalii rezolvare	Barem asociat
Notăm $AM = BN = CP = x$ și notațiile uzuale $BC = a, AC = b, AB = c$.	
$\overline{AT} = \overline{AM} + \overline{MT} = \frac{x}{c} \overline{AB} + \overline{MT} \Rightarrow c \cdot \overline{AT} = x \cdot \overline{AB} + c \cdot \overline{MT}$.	1
Analog, $a \cdot \overline{BT} = x \cdot \overline{BC} + a \cdot \overline{NT}$ și $b \cdot \overline{CT} = x \cdot \overline{CA} + b \cdot \overline{PT}$.	1
Evident, $\overline{AB} + \overline{BC} + \overline{CA} = \vec{0}$.	1
Condiția ca T să fie centrul de greutate al triunghiului MNP este: $\overline{MT} + \overline{NT} + \overline{PT} = \vec{0}$.	1
Dacă $x \cdot \overline{AB} + c \cdot \overline{MT} + x \cdot \overline{BC} + a \cdot \overline{NT} + x \cdot \overline{CA} + b \cdot \overline{PT} = \vec{0}$, rezultă	1
$c \cdot \overline{MT} + a \cdot \overline{NT} - b \cdot (\overline{MT} + \overline{NT}) = \vec{0} \Rightarrow (c - b) \overline{MT} = (b - a) \overline{NT} \Rightarrow a = b = c$.	2

Enunț subiect 4, autor Mircea Țeca

Fie șirul $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ definit astfel: $a_1 = 1$ și $a_{n+1} = \left[\frac{a_n}{2} \right] + 1009$, unde $[a]$ reprezintă partea întreagă a lui a .

- a) Să se arate că $a_n < 2018, \forall n \in \mathbb{N}^*$.
b) Să se determine a_{131} .

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Prin inducție, $a_1 = 1 < 2018$, iar dacă $a_k < 2018$, deoarece $\left[\frac{a_k}{2} \right] \leq \frac{a_k}{2}$ rezultă $a_{k+1} < 2018$.	2
b) $a_n \in \mathbb{N} \cap [1, 2017]$ și $a_{n+1} = \left[\frac{a_n + 1009}{2} \right] = \left[\frac{a_n + 2018}{2} \right] \geq \left[\frac{2a_n}{2} \right] = a_n$ (șir mărginit și crescător de numere naturale).	1
Cazul 1. Dacă $a_n = 2017$ rezultă $a_{n+1} = 2017$.	1
Cazul 2. Dacă $a_n \leq 2016$ rezultă $a_{n+1} = \left[\frac{a_n + 2018}{2} \right] \geq \left[\frac{2a_n + 2}{2} \right] = a_n + 1$, de unde $a_n \geq a_p + n - p, \forall n \geq p, n, p \in \mathbb{N}^*$.	1
Deoarece $a_2 = 1009, a_3 = 1513, a_4 = 1765, a_5 = 1891$.	1
Presupunem $a_{131} \leq 2016$. Atunci $a_{131} \geq a_5 + 131 - 5 = 1891 + 131 - 5 = 2017$ contradicție. Rezultă $a_{131} = 2017$.	1

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

SOCIETATEA DE
ȘTIINȚE MATEMATICE
DIN ROMÂNIA

INSPECTORATUL ȘCOLAR AL
MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
ETAPA PE SECTOR, 19.02.2017
CLASA a X-a
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte. Se acordă numai punctaje întregi. Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

Subiectul 1

Fie $a, b, c, d \in \mathbb{R}$ astfel încât $a + d = b + c$ iar numerele $d - b$ și $d - c$ au același semn.

Să se determine $z \in \mathbb{C}$ știind că $|z| = 1$ și $|az + d| \leq |bz + c|$.

Autor: prelucrare prof. Eugen Radu, București

Detalii rezolvare	Barem asociat
Ridicând la pătrat obținem $a^2 + d^2 + ad(z + \bar{z}) \leq b^2 + c^2 + bc(z + \bar{z})$ și $a^2 + d^2 + 2ad = b^2 + c^2 + 2bc$	2p
Prin scădere obținem $(z + \bar{z} - 2)(ad - bc) \leq 0$	2p
Însă $ad - bc < 0$	1p
Deducem $z + \bar{z} - 2 \geq 0$ (1)	1p
Luând $z = x + iy$, obținem din (1) $x \geq 1$ concomitent cu $x^2 + y^2 = 1$ La final: $x = 1$; $y = 0$; $z = 1$	1p

Subiectul 2

a) Să se arate că funcția $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt{x+2} - \sqrt{x}$ este injectivă.

b) Să se rezolve în \mathbb{R} sistemul de ecuații
$$\begin{cases} \sqrt{x+1} - \sqrt{x-1} = \sqrt{y-3} - \sqrt{y-5} \\ \sqrt[3]{2x-1} - \sqrt{y-1} = -1 \end{cases}$$

Autor: prelucrare prof. Eugen Radu, București

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) $f(x) = \frac{2}{\sqrt{x+2} + \sqrt{x}}$ este strict descrescătoare, deci injectivă	2p
b) Prima ecuație se scrie $f(x-1) = f(y-5)$, $x \geq 1$, $y \geq 5$	1p
Deducem din a) că $y = x + 4$ și ecuația $\sqrt[3]{2x-1} - \sqrt{x+3} = -1$	1p

Din $\sqrt[3]{2x-1} = a$ și $\sqrt{x+3} = b$ obținem echivalent sistemul $\begin{cases} a-b = -1 \\ a^3 - 2b^2 = -7 \end{cases}, b \geq 0$	1p
Deducem succesiv: $b = a+1$; $a^3 - 2a^2 - 4a + 5 = 0$; $(a-1)(a^2 - a - 5) = 0$. De aici $a = 1$; $a = \frac{1+\sqrt{21}}{2}$; $x = 1, y = 5$; $x = \frac{1}{2} \left(1 + \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^3 \right), y = \frac{1}{2} \left(9 + \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^3 \right)$	2p

Subiectul 3

a) Arătați că $a^{\log_b c} = c^{\log_b a}$, pentru orice numere reale $a, b, c > 0, b \neq 1$.

b) Rezolvați ecuația $5^{\log_{2008} x} + 2008^{\log_x 5} = 10, x \in \mathbb{R}$.

Autor: Sorin Antohi, Gazeta Matematică 5/2016

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Logaritmând, relația se reduce la $\log_b c \log_b a = \log_b a \log_b c$	2p
b) Ecuația se scrie echivalent $5^t + 5^{\frac{1}{t}} = 10$, unde $t = \log_{2008} x$	2p
Dar $5^t + 5^{\frac{1}{t}} \geq 2 \cdot \sqrt{5^{t+\frac{1}{t}}}$ și $t + \frac{1}{t} \geq 2$ pentru $t > 0$, deci în acest caz egalitatea se realizează doar pentru $t = 1 \Leftrightarrow x = 2008$	2p
Pentru $t < 0, 5^t + 5^{\frac{1}{t}} < 2$, deci în acest caz nu avem soluții	1p

Subiectul 4

Să se determine funcțiile $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ cu proprietatea $g(\{x\} - 4[x] + [3x]) = x - 2[x], \forall x \in \mathbb{R}$, unde $\{ \cdot \}$ reprezintă partea fracționară, iar $[\cdot]$ reprezintă partea întreagă.

Autor: prof. Eugen Radu, București

Detalii rezolvare	Barem asociat
Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \{x\} - 4[x] + [3x]$ Avem $(f \circ f)(x) = x, (\forall) x \in \mathbb{R}$	3p
Deducem: $g(f(x)) = x - 2[x]$ și înlocuind x prin $f(x)$ obținem $g(x) = f(x) - 2[f(x)]$	2p
La final: $g(x) = x + 3[x] - [3x], (\forall) x \in \mathbb{R}$	2p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
ETAPA PE SECTOR, 19.02.2017
CLASA a 11-a
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte. Se acordă numai punctaje întregi.
Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

Enunț subiect 1, autor *Florin Rotaru*, Focșani, GMB 11/2016.

Fie șirul $(x_n)_{n \geq 1}$, cu $x_1 > 0$ și $x_1 + x_2 + \dots + x_n = \ln x_{n+1}$, $n \geq 1$.

a) Să se arate că $e^x > 2^{\lfloor x \rfloor} \geq x$, $\forall x > 0$.

b) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$.

c) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{x_{n+1}}{x_n} \right)^{\frac{1}{x_n}}$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Reiese imediat din $e > 2$ și inegalitatea Bernoulli	2p
b) $x_2 = e^{x_1} > x_1$, $x_{n+1} > x_n$ (inducție)	1p
$x_{n+1} = e^{x_1 + x_2 + \dots + x_n} > e^{nx_1}$ de unde $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \infty$	2p
c) $\frac{x_{n+1}}{x_n} = \frac{e^{x_1 + x_2 + \dots + x_n}}{e^{x_1 + x_2 + \dots + x_{n-1}}} = e^{x_n}$, deci $\left(\frac{x_{n+1}}{x_n} \right)^{\frac{1}{x_n}} = e$	2p

Enunț subiect 2, autor *Adrian Troie*, București

Fie $A \in M_2(\mathbb{R})$ astfel încât $A^2 \neq O_2$ și există $x, y \in \mathbb{R}$ cu proprietatea că $A^2 - xA + yI_2 = O_2$ și

$A^4 - x^2A^2 + y^2I_2 = O_2$. Arătați că urma matricii A este x sau $2x$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
Din prima relație reiese $A^4 = x^2A^2 - 2xyA + y^2I_2$, iar din a doua $y(xA - yI_2) = O_2$	1p
Dacă $y \neq 0$, atunci $xA = yI_2$; pentru $x = 0$ obținem $y = 0$, fals, iar pentru $x \neq 0$ reiese $A = \frac{y}{x}I_2$, deci $\left(\frac{y}{x} \right)^2 I_2 - \frac{y}{x} xI_2 + yI_2 = O_2$, care duce la $y = 0$, imposibil.	3p
Așadar $y = 0$, de unde $A^2 = xA$, $x \neq 0$	
$A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ și $A^2 = xA$ dă fie $a + d = \text{Tr}A = x$, fie $a + d \neq x$, caz în care $b = c = 0$ și $a = d \in \{0, x\}$; cum $a = d = 0$ este imposibil, rămâne $a = d = x$ deci $\text{Tr}(A) = 2x$	3p

Enunț subiect 3, autor *Adrian Troie*, București

Fie șirurile de numere reale $(x_n)_{n \geq 1}$ și $(y_n)_{n \geq 1}$, cu $x_1, y_1 > 0$, care verifică relațiile de recurență

$$x_{n+1} = x_n \left(1 + \frac{1}{y_n} \right), \quad y_{n+1} = y_n \left(1 + \frac{1}{x_n} \right), \quad \forall n \geq 1.$$

- a) Să se arate că cele două șiruri nu pot fi simultan convergente.
 b) Să se arate că dacă $x_1 < y_1$ atunci șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ e convergent, iar șirul $(y_n)_{n \geq 1}$ are limita $+\infty$
 c) Să se determine termenii generali ai șirurilor date dacă ambele șiruri au limita $+\infty$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Dacă a, b sunt limitele șirurilor, atunci $a, b > 0$, $a = a \left(1 + \frac{1}{b} \right)$, deci $\frac{1}{b} = 0$, imposibil	1p
b) $y_n = \frac{x_n}{x_{n+1} - x_n} \Rightarrow \frac{x_{n+2}}{x_{n+1}} = \frac{1 + x_{n+1}}{1 + x_n} \Rightarrow x_{n+1} = \frac{x_2}{1 + x_1} (1 + x_n) \Rightarrow x_n = C_1 + C_2 r^n$ $r = \frac{x_2}{1 + x_1} = \frac{x_1(y_1 + 1)}{y_1(x_1 + 1)} < 1 \Rightarrow (x_n)_{n \geq 1}$ e convergent.	3p
Șirul $(y_n)_{n \geq 1}$ e strict crescător și nu poate fi convergent, deci are limita $+\infty$	1p
c) Dacă $x_1 > y_1$, atunci șirul $(y_n)_{n \geq 1}$ este convergent; analog dacă $x_1 < y_1$	1p
Astfel $x_1 = y_1$, deci $x_n = y_n, \forall n \geq 1$, de unde $x_{n+1} = x_n + 1, \forall n \geq 1$, ceea ce duce la $x_n = y_n = x_1 + n - 1$	1p

Enunț subiect 4, autor ***

Fie k și n numere naturale nenule. Arătați că dacă există o matrice A , cu elemente numere reale, astfel încât $A^2 + A + kI_n = O_n$, atunci există și o matrice B , cu elemente numere întregi, astfel încât $B^2 + B + kI_n = O_n$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
Dacă $A^2 + A + kI_n = O_n$ cu, $A \in M_n(\mathbb{R})$ atunci $(2A + I_n)^2 = (1 - 4k)I_n$, deci, luând determinanți, $(1 - 4k)^n = \det^2(2A + I_n) \geq 0$, de unde reiese că n este par	2p
Dacă $n = 2$ putem lua $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -k & -1 \end{pmatrix}^{\text{not}} = : B_2$	2p
Pentru n număr par oarecare putem lua $B = \begin{pmatrix} B_2 & O_2 & \dots & O_2 \\ O_2 & B_2 & \dots & O_2 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ O_2 & O_2 & \dots & B_2 \end{pmatrix}$ (sunt $\frac{n}{2}$ blocuri B_2)	3p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
ETAPA PE SECTOR, 19.02.2017
CLASA a 12-a
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte. Se acordă numai punctaje întregi. Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

Enunț subiect 1, autor *Mihail Băluță*

Pentru $a, b \in \mathbb{Z}_5$, $a \neq \hat{0}$ definim funcția $f_{a,b}: \mathbb{Z}_5 \rightarrow \mathbb{Z}_5$, $f_{a,b}(x) = ax + b$. Considerăm mulțimea S_5 a funcțiilor bijectiv de la \mathbb{Z}_5 la \mathbb{Z}_5 , grupul (S_5, \circ) , unde „ \circ ” este compunerea funcțiilor și mulțimea $G = \{f_{a,b} \mid a, b \in \mathbb{Z}_5, a \neq \hat{0}\}$.

- a) Arătați că G este subgrup al grupului (S_5, \circ) .
- b) Determinați ordinele elementelor grupului (G, \circ) .

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Se verifică faptul că funcțiile $f_{a,b}$ sunt bijectiv, G este parte stabilă și inversul unui element din G este tot în G .	3p
b) Dacă $e = f_{1,0}$ este elementul neutru al lui G și $b \neq \hat{0}$, $(f_{1,b})^5 = e$	1p
$(f_{2,b})^4 = (f_{3,b})^4 = e$	1p
$(f_{4,b})^2 = e$	1p
Deoarece puterile mai mici ale acestor elemente sunt diferite de e , ordinele lor sunt 5, 4, respectiv 2	1p

Enunț subiect 2, autor *Marin Ionescu*, GM 12/2016

Fie $(A, +, \cdot)$ un inel cu 8 elemente. Arătați că $(A, +, \cdot)$ este corp dacă și numai dacă pentru orice $x \in A$, $x \neq 0$, există $\alpha, \beta \in \{0, 1\}$ astfel încât $x^3 + \alpha x^2 + \beta x + 1 = 0$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
„ \Leftarrow ” Dacă $x^3 + \alpha x^2 + \beta x + 1 = 0$, atunci x are inversul $-x^2 - \alpha x - \beta$	1p
„ \Rightarrow ” Deoarece grupul $(A, +)$ are ordinul 8, $(1+1)(1+1)(1+1) = 0$ și, deoarece nu există divizori ai lui zero, $1+1=0$	1p
Deoarece grupul $(A \setminus \{0\}, \cdot)$ are 7 elemente, $A \setminus \{0\} = \{1, a, a^2, \dots, a^6\}$, cu $x^7 = 1, x \neq 1$	1p
$a^7 - 1 = (a-1)(a^3 + a^2 + 1)(a^3 + a + 1)$, deci $a^3 + a^2 + 1 = 0$ sau $a^3 + a + 1 = 0$	2p
În primul caz: $x=1 \rightarrow \alpha=\beta=0$; $x=a \rightarrow \alpha=1, \beta=0$; $x=a^2 \rightarrow \alpha=1, \beta=0$	2p

(deoarece $a^6 = (a^2 + 1)^2 = a^4 + 1$); $x = a^3 \rightarrow \alpha = 0, \beta = 1$ (deoarece $a^2 = a^0$); cum a^4, a^5, a^6 sunt inversele lui a^3, a^2, a și relația $x^3 + \alpha x^2 + \beta x + 1 = 0$ implică $1 + \alpha x^{-1} + \beta x^{-2} + x^{-3} = 0$, primul caz este finalizat; al doilea caz este similar	
--	--

Enunț subiect 3, autor ***

Pentru n număr natural nenul definim $f_n : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f_n(x) = \begin{cases} \frac{n^2 x^n}{x^{n+1} + n}, & x \in [0, 1) \\ 0, & x = 1 \end{cases}$.

a) Arătați că, pentru orice $x \in [0, 1]$, șirul $(f_n(x))_n$ este convergent către 0.

b) Arătați că f_n este integrabilă pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$ și calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 f_n(x) dx$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Dacă $0 \leq x < 1$, atunci $0 \leq f_n(x) \leq n^2 x^n$ și $n^2 x^n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$, de unde concluzia	2p
b) f_n coincide pe $[0, 1)$ cu o funcție continuă pe $[0, 1]$, deci este integrabilă	1p
$\int_0^1 f_n(x) dx = \frac{n^2}{n+1} \ln(x^{n+1} + n) \Big _0^1 = \frac{n}{n+1} \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right)$	2p
$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 f_n(x) dx = 1 \cdot \ln e = 1$	2p

Enunț subiect 4, autor ***

Pentru n număr natural nenul definim $I_n = \int_0^\pi \cos x \cos 2x \cos 3x \dots \cos nx dx$.

a) Calculați I_1, I_2 și I_3 .

b) Arătați că $I_{4n+1} = I_{4n+2} = 0$ și $I_{4n+3} > 0, I_{4n+4} > 0$, pentru orice număr natural n .

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) $I_1 = \sin x \Big _0^\pi = 0, I_2 = \frac{1}{2} \left(\frac{\sin 3x}{3} + \sin x \right) \Big _0^\pi = 0$	2p
$I_3 = \frac{1}{4} \left(1 + \frac{\sin 2x}{2} + \frac{\sin 4x}{4} + \frac{\sin 6x}{6} \right) \Big _0^\pi = \frac{1}{4}$	1p
b) $I_{4n+1} = I_{4n+2} = 0$, deoarece cu schimbarea de variabilă $x = \pi - t$ obținem $I_{4n+1} = \int_\pi^0 (-1)^{2n+1} \cos t \dots \cos nt (-1) dt = -I_{4n+1}$ și analog pentru I_{4n+2}	2p
În celelalte cazuri, transformând în sumă, integrandul se poate scrie ca o sumă de termeni de forma $\cos 0, \cos k_1 x, \dots, \cos k_m x, 0 < k_1 < \dots < k_m$, în care termenul $\cos 0$ apare cel puțin o dată; cum $\int_0^\pi \cos kx dx = 0$ pentru $k \in \mathbb{Z}^*$, rezultă $I_{4n+3} \geq \frac{1}{2^{4n+2}}$ și $I_{4n+4} \geq \frac{1}{2^{4n+3}}$	2p